

Una recerca llista 300 infants refugiats a Can Marly de Llançà durant la Guerra Civil

L'autora de la recerca, Mercè Borràs, i el director del MUME, Miquel Aguirre G.B.

Juan Oliva Lizcaino, Jesús Moro Pérez, Primitiva Francés, Ginés Santos Rueda, Rosa Pascual Albalá. Són cinc testimonis recollits per la investigadora Mercè Borràs i Dòlera, diplomada en educació social per la UdG, dels 278 infants refugiats durant l'any 1937 a Can Marly de Llançà. És una llista, amb noms i cognoms, edat i procedència, que la recercadora ha aconseguit confeccionar després de consultar diverses fonts, des d'arxius i bibliografia a testimonis personals.

Borràs destaca que el més satisfactori de la recerca, publicada en el llibre *La colònia d'infants refugiats Ascaso-Durruti (1947-1940)* (Descontrol Editorial), han estat les converses amb els infants de la guerra, nonagenaris en el moment de l'entrevista.

Testimonis Rosa Pascual Albalá tenia 93 anys, estava ingressada en una residència a Madrid i tenia Alzheimer. Va morir el 10 de febrer del 2022. Va ser la seva filla, Rosa Serrano Pascual, la que va fer de baula de la memòria i va transmetre a Mercè Borràs tot el que la mare li havia explicat de l'experiència a Can Marly. Rosa Pascual i els seus germans Lorenzo i Natividad van ser evacuats de Madrid a principi del 1937, quan a la capital espanyola escassejaven els aliments i els bombardejos es veien, primer, com un espectacle aeri festiu i, després, com un espectacle negre i mortífer. Eren cinc germans, però només van evacuar els més petits. El pare era de la CNT i havia mort el 1933. La tieta Natividad, explicava Rosa Serrano a Mercè Borràs, havia conservat el carnet de la CNT del pare. Entre la documentació que guardava Natividad Pascual hi havia també un document expedit per la Conselleria d'Evacuació espanyola sobre el destí dels tres germans petits. "La mare sabia que havien estat en una colònia a Girona, però no recordava el nom del poble. Deia que hi van estar relativament bé, però que després se'ls van emportar a Oléron i que a França van passar molta gana", explica Serrano en la conversa que Borràs transcriu íntegra en el llibre. Borràs també va entrevistar Maria Ayuso, una de les educadores de Can Marly. La conversa amb Ayuso es va fer al barri de Sant Narcís de Girona el 1998 i forma part d'una recerca anterior de Borràs, la monografia *Refugiats/des (1936-1939)*, (2000) publicada per la Diputació de Girona dins la col·lecció *Quaderns de la Revista de Girona*

Can Marly, una antiga casa d'estiueig, d'estètica noucentista, altiva i senyorial, decorada amb esgrafiats amb planta baixa i dos pisos, era coneguda popularment com la Residència. Durant la guerra, la CNT del comitè local de Llançà va requisar la casa burgesa per convertir-la en una casa de colònies infantils d'ideari anarquista amb el nom Ascaso-Durruti. L'impulsor de la colònia va ser Pierre Odéon, pseudònim de Pierre Perrin, activista llibertari francès. La directora era Paula Feldstein, jueva de Polònia que havia arribat a Barcelona amb motiu de l'Olimpíada Popular amb Pierre Perrin. També col·laboraven en la colònia María Ascaso Abadía, germana de Joaquín i Domingo, i el seu company Lluís Riera Planas. Una altra activista anarquista francesa implicada en la colònia va ser Renée Lamberet. "L'exili comença a casa, quan un sap que ha de marxar", va assenyalar el director del MUME, Miquel Aguirre, en la presentació del llibre. El seu pare va ser un dels infants refugiats durant la guerra a Cornellà del Terri.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 30-09-2024, Pàgina 15

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2462820-una-recerca-llista-300-infants-refugiats-a-can-marly-de-llanca-durant-la-guerra-civil.html>